

30 kwietnia 1928 r.

E05 d 1/02

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 7334.

Kl. 68 c 3.

Romuald Kopec
(Lwów, Polska).

Okucie do drzwi lub okien.

Zgłoszono 19 stycznia 1926 r.

Udzielono 8 kwietnia 1927 r.

Przy stosowaniu znanych dotychczas okuć do drzwi lub okien ciężar własny działa na boczne zawiasy, które wskutek tego podlegają szybkiemu wycieraniu się na górnych powierzchniach. Oprócz tego trzeba zawsze przy wyjmowaniu drzwi lub okien podnosić zawiasy wraz z drzwiami względnie okuciami na czopach, by umożliwić wyjęcie ich.

Celem niniejszego wynalazku jest usunięcie opisanych niedogodności przez wykonanie okucia do drzwi lub okien, w którym górne powierzchnie zawias nie wycierają się i które umożliwiają zdejmowanie drzwi lub okien bez ich podnoszenia. Okucie według wynalazku niniejszego różni się przede wszystkim tem od znanych okuć, iż ciężar drzwi lub okien przenosi się na łożysko stopowe dolne zapomocą trzpie-

nia o kulistej powierzchni. Tulejki zawias posiadają wycięcia umożliwiające wyjmowanie drzwi względnie okien bez ich podnoszenia. Według wynalazku niniejszego składają się zawiasy z zagiętego żelaznego płaskownika, a tulejka zawias zawiera zaopatrzonego w nosek przesuwany pierścień, obejmujący czop zawiasowy. W ten sposób po przesunięciu tego pierścienia ku górze czop zawiasowy, którego średnica jest mniejsza od szerokości wycięcia w tulejce, może przejść przez to wycięcie, co umożliwia zdejmowanie drzwi lub okien z zawias bez ich podnoszenia. Ażeby podniesiony ku górze pierścień znajdujący się wewnątrz tulejki zawiasowej nie opadł po podniesieniu go ku górze, posiada tulejka zawiasowa oprócz wycięcia dla czopa zawiasowego połączonej z tem wycięciem poziomą

szczelinę, w którą wchodzi nosek pierścienia po podniesieniu i pokręceniu go. Nosek przeszkadza w ten sposób opadnięciu pierścienia. Oprócz tego łączy się wycięcie na czop jeszcze z dolnym wycięciem bocznym, w którym nosek pierścienia pozostaje stale przy normalnem stosowaniu okucia.

Usuwać znane niedogodności dotychczasowych okuć do drzwi i okien, przedstawia niniejszy wynalazek zasadniczy postępowanie w dziedzinie budowy okuć.

Na załączonych rysunkach przedstawiono jedną z wielu możliwych form wykonania okucia według wynalazku.

Fig. 1 i 2 przedstawiają zawias w widoku z boku i w widoku czołowym. Fig. 3 wskazuje widok zawiasy z góry. Fig. 4 i 5 przedstawiają pierścień zawiasowy z noskiem w widoku z boku i w widoku z góry. Fig. 6, 7 i 8 przedstawiają w trzech rzutach czop zawiasowy wraz z płytką do przytwierdzenia. Fig. 9 wskazuje widok zawiasy w perspektywie. Fig. 10 przedstawia złożone zawiasy w widoku z przodu. Fig. 11 wskazuje przekrój przez futrynę i drzwi wraz z widokiem na zawiasy. Fig. 12 i 13 przedstawiają dolne łożysko stopowe wraz ze sworzniem stopowym w widoku bocznym, a po części w przekroju oraz w widoku z góry. Fig. 14 przedstawia drzwi zaopatrzone w okucie według wynalazku niniejszego.

Przedstawiona na fig. 1, 2 i 3 zawias składa się z płaskiego kawałka żelaza 1 zagiętego cylindrycznie na jednym końcu.

Utworzona w ten sposób cylindryczna tulejka posiada podłużne wycięcie 2, oraz łączące się z tem wycięciem poziome szczeliny 3 i 4. Otwory 8 służą do przytwierdzenia zawiasy 1 do drzwi. Wewnątrz tulejki cylindrycznej znajduje się pierścień 5, zaopatrzony w wystający płaski nosek 6, który wchodzi w szczelinę 3 lub w szczelinę 4 tulejki zawiasowej. Pierścień 5 po-

siada cylindryczny otwór 7 (fig. 4 i 5), w który wchodzi dokładnie czop 9 części przedstawionej na fig. 6, 7 i 8. Czop 9 tworzy jedną całość z płaskim kawałkiem żelaza 10, wydłużonego w płytkę żelazną 11, zaopatrzoną w otwory 12. Płytkę tę wpuszcza się, jak to wskazuje fig. 11, w futrynę 15 i przytwierdza do niej zapomocą śrub lub gwoździ 16. Część 10 łącząca płytkę 11 z czopem 9 jest tak wygięta, iż wchodzi w odpowiedniego kształtu zagłębienie 17 w drzwiach lub w oknie. Przytwierdzoną do drzwi 13 (fig. 11) tulejkę zawiasową nakłada się w ten sposób na czop 9, iż podnosi się pierścień 5 wewnątrz tulejki zapomocą noska 6, aż nosek ten zetknie się z górną płaszczyzną ograniczającą wycięcie 2. W tem położeniu pokręca się pierścień 5 za nosek 6 tak długo, aż znajdzie się on w szczelinie 3. Wówczas pierścień zajmuje w tulejce najwyższe położenie i nie może opaść. W tem położeniu można wszystkie zawiasy drzwi nasunąć z boku na czopy 9, które przechodzą swobodnie przez wycięcia 2 w zawiasach. Po nałożeniu zawias na czopy odchyła się noski 6 i opuszcza pierścień 5 ku dołowi tak, aż noski 6 znajdą się na wysokości szczelin 4. Wówczas pokręca się pierścień 5, odchylając noski 6 w bok tak, aż znajdą się one w szczelinach 4. Wówczas jest położenie pierścienia 5 wewnątrz tulejki zawiasowych ustalone i zabezpieczone, i drzwi obracają się na zawiasach naokoło czopów 9, mieszczących się wewnątrz pierścieni 5.

Dla uszczelnienia drzwi można je zaopatrzyć w wystające listwy 19 o przekroju trapezowym (fig. 11). Listwy te wchodzi przy zamkniętych drzwiach w odpowiednie zagłębienie futryny, przez co osiąga się doskonałe uszczelnienie drzwi lub okien. Futryny posiadają wycięcia zaokrąglone 18 dla tulejek zawiasowych.

Na fig. 11 przedstawiono drzwi w stanie otwartym zapomocą linii przerywa-

nych. Zawiasa 1 znajduje się wówczas w położeniu 1'. Na fig. 11 oznaczono śruby przytwierdzające płytki zawiasowe 1 do ramy drzwi lub okien liczbą 14.

W dolnej części drzwi lub okna przytwierdzone są zapomocą płytek 21 (fig. 12 i 13) trzpienie stopowe 22, wykonane z twardego materiału, np. ze stali, a zaopatrzone w dolną powierzchnię kulistą. Płytki 21 trzpieni 22 przytwierdza się do dolnych krawędzi drzwi lub okien zapomocą śrub lub gwoździ 25, wchodzących w stożkowe rozszerzenie otworów 26 (fig. 13). Trzpień stopowy 22 obraca się w łożysku stopowym 24, połączonym z poziomą płytką 23. Łożysko to wraz z płytką 23 wpuszcza się w dolną część futryny, przyczem można łożysko pozostawić na miejscu, nie przytwierdzając go.

Trzpień 22 przenosi cały ciężar drzwi lub okna częścią kulistej dolnej powierzchni na dolne łożysko stopowe 24, a następnie na dolną futrynę.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Okucie do drzwi lub okien, znamienne tem, że ciężar drzwi lub okien przenosi się na łożysko stopowe dolne (24) zapomocą trzpienia (22) o kulistej powierzchni, a tulejki zawiasowe posiadają wycięcia (2) umożliwiające wyjmowanie drzwi lub okien bez ich podnoszenia.

2. Okucie według zastrz. 1, znamienne tem, że tulejka zawiasy (1) wykonana z zagiętego cylindrycznie płaskownika że-

laznego zawiera w sobie zaopatrzony w nosek (6) przesuwany pierścień (5) obejmujący zawiasowy czop (9), tak iż po przesunięciu pierścienia (5) ku górze, może czop (9) przejść przez wycięcie (2) w tulejce zawiasowej, co umożliwia zdejmowanie drzwi lub okien z czopów bez podnoszenia.

3. Okucie według zastrz. 1 lub 2, znamienne tem, że tulejka zawiasowa posiada, oprócz wycięcia (2) dla czopa zawiasowego, połączoną z wycięciem (2) poziomą szczeliną (3), w którą wchodzi nosek (6) pierścienia (5) po podniesieniu i pokręceniu go, oraz dolną poziomą szczelinę (4), w której nosek pierścienia (5) pozostaje przy założonych drzwiach.

4. Okucie według zastrz. 1, 2 i 3, znamienne czopem zawiasowym (9), tworzącym całość z wpuszczoną w futrynę (15) płaską płytką (11), którą przytwierdza się zapomocą gwoździ lub śrub, przechodzących przez otwory (12) w płytce (11).

5. Okucie według zastrz. 1, 2, 3 i 4, znamienne tem, że trzpień stopowy (22) tworzy jedną całość z płytką (21), przytwierdzoną do dolnej krawędzi drzwi lub okna zapomocą gwoździ lub śrub.

6. Okucie według zastrz. 1—5, znamienne tem, że drzwi lub okna posiadają boczne listwy (19) uszczelniające o przekroju trapezowym, które wchodzą w odpowiednie wgłębienia w futrynach.

Romuald Kopeć.
Zastępca: Inż. W. Suchowiak.
rzecznik patentowy.

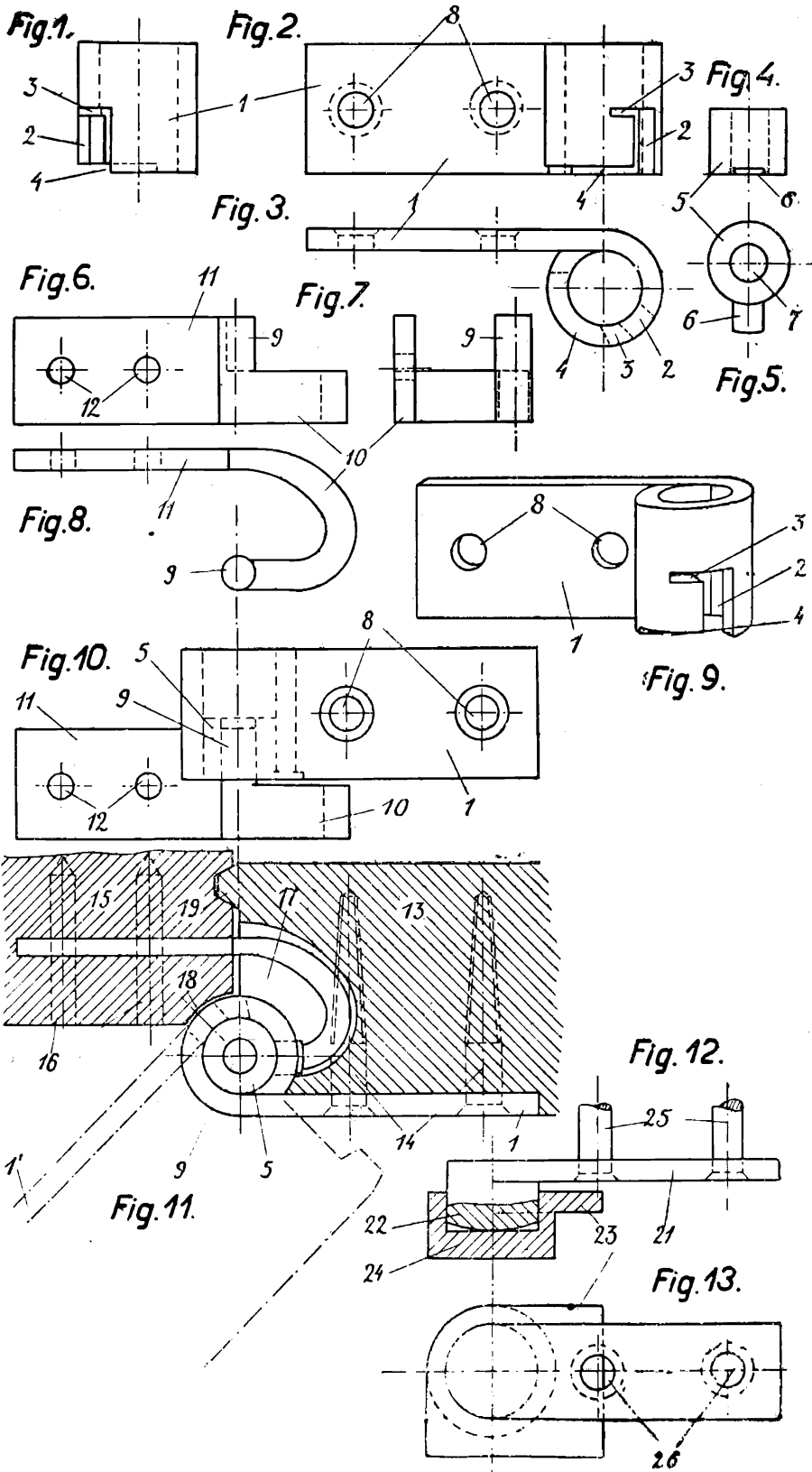

Fig. 14.

